

Pensioenitems

Actuele pensioeninformatie
voor klanten van AZL

Nummer 3 – mei/juni 2025

Inhoud

Ontwikkelingen Wet toekomst pensioenen	3
AI-Verordening	5
Kort Nieuws	7

Uitgever

AZL N.V. | K.v.K. 1404 79 14
Postbus 4471, 6401 CZ Heerlen
+31 (0)88 116 2000
www.azl.eu

Vormgeving AZL N.V.

Redactie Maurice Sarton, Stefan Bemelmans,
Guus Pijnenburg
Fotografie Shutterstock.com
Illustraties AZL N.V.

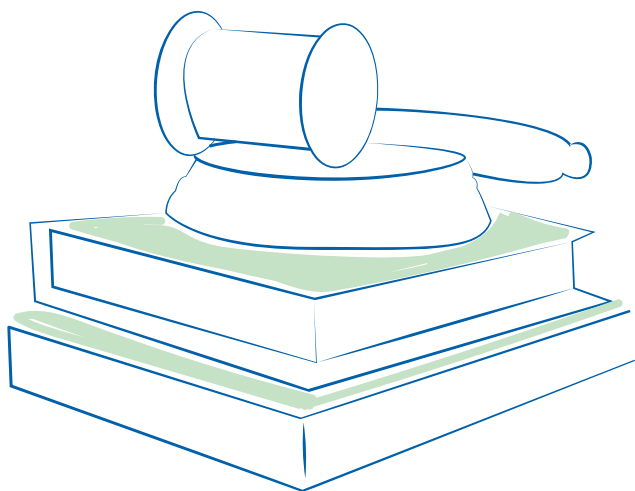
Oude(re) uitgaven van de Pensioenitems en
andere publicaties kunt u raadplegen via:
www.azl.eu/kennis/pensioenitems

Ontwikkelingen Wet toekomst pensioenen

In deze vaste rubriek volgen wij de ontwikkelingen in de Wet toekomst pensioenen bij de transitie naar het vernieuwde pensioenstel. Wij kunnen de volgende ontwikkelingen melden.

De wet 'Wijziging van de Pensioenwet in verband met de verlenging van de transitieperiode naar het nieuwe pensioenstelsel'

De Tweede Kamer heeft op 20 mei 2025 gestemd over dit wetsvoorstel en de daarbij ingediende amendementen en moties. Vooraf had minister Van Hijum nog drie brieven naar de Kamer gestuurd.

Brieven

In de brief van 9 mei 2025 beschreef de minister welke wettelijke aanvullingen en de daarbij passende richtlijnen volgens hem nodig zouden zijn bij aanvaarding van het amendement van het Kamerlid Joseph. In dit amendement werd invaren afhankelijk gesteld van een referendum of de mogelijkheid om bezwaar te maken.

In de brief van 13 mei 2025 schreef de minister te verwachten dat de pensioensector zich breed zal inzetten om wet- en regelgeving op het gebied van communicatie over de transitie goed in te vullen. En dat de pensioensector expliciet de dialoog zoekt met (gewezen) deelnemers en gepensioneerden. Hij zegt toe de volgende maatregelen te nemen:

1. Pensioenfondsen verplichten kwalitatief toe te lichten waarom niet is afgezien van invaren. De toelichting moet gegeven worden op het niveau van de regeling en op het niveau van het leeftijdscohort en beschikbaar worden gesteld voor alle deelnemers op de website van de pensioenuitvoerder.
De minister wil dit doen door een uitbreiding van de opdrachtbevestiging in een algemene maatregel van bestuur, die op 1 januari 2026 in werking zou moeten treden.
2. De regelgeving aanscherpen die ervoor zorgt dat de pensioenuitvoerder zich inspant om te bewerkstelligen dat de getoonde transitie-informatie leidt tot realistische verwachtingen bij de deelnemer.
3. In samenspraak met de sector good practices te delen over de informatievoorziening aan deelnemers en de dialoog met deelnemers.

Met de brief van 14 mei 2025 reageerde de minister op de aanpassingen in het amendement van Kamerlid Joseph, die kort voor de stemming waren aangebracht. De minister schrijft hierin dat consultatie van pensioenuitvoerders en advisering van sociale partners en toezichthouders nodig is. Bovenal is een nieuw advies van de Raad van State nodig.

Stemming

Het amendement van kamerlid Joseph, dat een referendum of de mogelijkheid van bezwaar als voorwaarde voor invaren stelde, is nipt verworpen met 72 stemmen voor en 73 tegen. Het wetsvoorstel, dat enerzijds de verlenging van de transitieperiode naar 1 januari 2028 regelt, en anderzijds de mogelijkheid biedt om een implementatieplan in te dienen een jaar voor de beoogde transitie en niet uiterlijk op 1 juli 2025, is aangenomen.

De volgende moties zijn ook aangenomen:

- de motie-Joseph waarin de regering wordt verzocht om de wettelijke vereisten aan te scherpen voor communicatie over het pensioenstelsel, waardoor ook wordt gewaarschuwd voor de risico's bij pensioenuitkeringen in het nieuwe stelsel (36578, nr. 22);
- de motie-Van Kent waarin wordt uitgesproken dat pensioenfondsen rekening moeten houden met substantiële Wtp-aanpassingen (36578, nr. 23);
- de motie-Ceder c.s. waarin de regering wordt verzocht zich maximaal in te zetten om de zorgen rond communicatie en transparantie rond het invaarbesluit weg te nemen (36578, nr. 24).

Besluit van 5 juni 2025

In het besluit van 5 juni 2025 (Staatsblad 2025, 154) heeft minister Van Hijum het volgende geregeld:

- Pensioenfondsen die na 1 juli 2026 gaan invaren mogen hun implementatieplan uiterlijk 12 maanden voor de datum van invaren indienen bij DNB.
- De informatie over de gevolgen van invaren en de overgang op de nieuwe pensioenregeling moet uiterlijk 1 maand voor de datum van invaren worden verschaft aan (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.
- De verruimde mogelijkheid om onder voorwaarden toeslagen te verlenen blijft in stand bij een dekkingsgraad van meer dan 105%, in plaats van 110%.

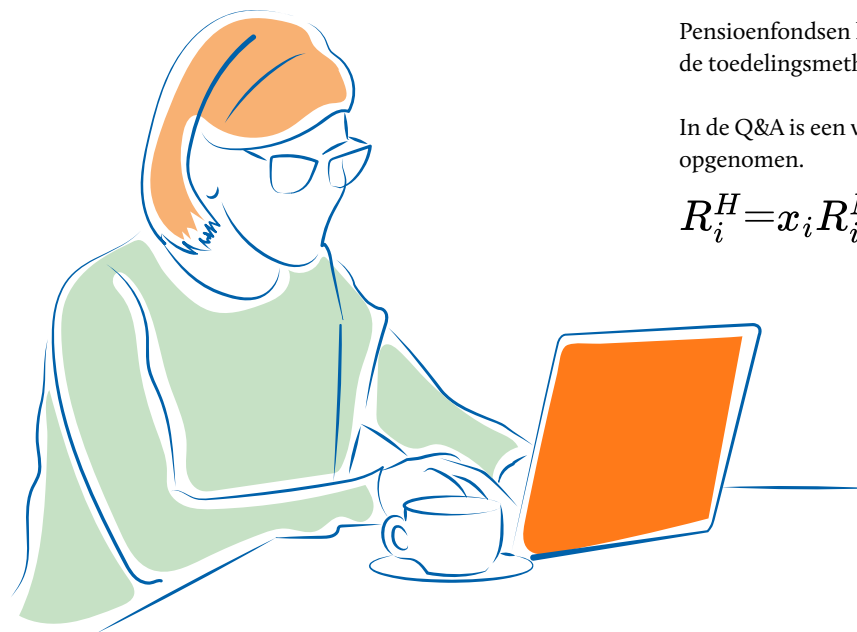
Verzamelbesluit pensioenen

Vanaf 2 tot 25 juni 2025 ligt het concept voor het ‘Verzamelbesluit pensioenen’ ter consultatie voor.

Daarin zijn de volgende aanpassingen opgenomen:

- Verrekening met beschermingsrendement wordt mogelijk voor vermogensbeheerkosten in verband met bescherming tegen renterisico en voor kosten voor de bescherming tegen renterisico per leeftijdscohort.
- De solidariteits- of risicodelingsreserve mag worden aangewend ter aanvulling van het MVEV (minimaal vereist eigen vermogen), om korting van pensioenen en pensioenaanspraken te voorkomen. Deze vermindering van de reserve en die van pensioenen en pensioenaanspraken moet meteen verwerkt worden (in de technische voorziening).
- Pensioenfondsen die geen beleggingsrisico lopen moeten bepalen of ze op 31 december van het jaar over het MVEV beschikken. Ze moeten meteen maatregelen nemen als ze op 31 december van het jaar en op 31 december van het voorafgaande jaar daar niet over beschikken.

- Bij individuele waardeoverdrachten wordt de termijn voor aanwending van de overgedragen waarde van 10 dagen op 15 dagen gesteld.
- De vermelding van het bedrag onder de navigatiemetafoor in ‘Mijn Overzicht.nl’ komt te vervallen. Bij de navigatiemetafoor op het UPO en het transitie-overzicht staan de bedragen niet onder de pijlen.
- Ook is geregeld dat na invaren maximaal 12 maanden mag worden afgeweken van het beleggingsbeleid en van de geregelde toedeling van het beschermingsrendement.
- Verduidelijkt wordt dat de Geschilleninstantie Pensioenen slechts onder toezicht van de Autoriteit Financiële Markten staat.

Aanvulling Q&A

Op 28 april 2025 heeft De Nederlandsche Bank de Q&A ‘Hoe kan een pensioenuitvoerder de toedelingsregels zo vormgeven dat er op voorhand geen herverdelingseffecten tussen leeftijdsgroepen plaatsvinden in de solidaire premieregeling?’ aangevuld. De Nederlandsche Bank heeft hierin verduidelijkt dat de zogenaamde multiplicatieve methode van toedeling van beschermings- en overrendement tot herverdelingseffecten kan leiden. Dat is in strijd met de wet.

Indien aanpassing van de toetsingsmethode voor invaren niet mogelijk blijkt, moet het pensioenfonds de herverdelingseffecten op voorhand vaststellen. Zijn de effecten klein, dan moet het pensioenfonds onderbouwen dat dit geen gevolg heeft voor invaren en dat aanpassing na invaren mogelijk is.

Pensioenfondsen krijgen een redelijke termijn na invaren om de todelingsmethode aan te passen.

In de Q&A is een voorbeeld van een toegestane methode opgenomen.

$$R_i^H = x_i R_i^M + (1 - x_i) R^c$$

AI-Verordening

Op 1 augustus 2024 is de Verordening artificiële intelligentie (Verordening (EU) 2024/1689 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024) in werking getreden.

Het doel van deze verordening is de werking van de interne markt te verbeteren door een uniform rechtskader vorm te geven. Dit rechtskader is met name bedoeld voor de ontwikkeling, het in de handel brengen, het in gebruik stellen, en het gebruik van artificiële-intelligentie systemen (AI-systemen) in de Unie. Dat alles in overeenstemming met de waarden van de Unie.

De Europese Unie wil met de verordening een mensgerichte en betrouwbare artificiële intelligentie (AI) bevorderen en zorgen voor een hoge mate van bescherming van de gezondheid, de veiligheid en de grondrechten. De verordening moet ook het vrije verkeer waarborgen van op AI gebaseerde goederen en diensten over de grenzen heen, zodat de lidstaten geen beperkingen kunnen opleggen aan de ontwikkeling, het in de handel brengen en het gebruik van AI-systemen, tenzij dat door deze verordening uitdrukkelijk wordt toegestaan.

De verordening onderscheidt AI-systemen met een onaanvaardbaar risico, met een hoog risico en met een aanvaardbaar risico. Hieronder beschrijven wij de hoofdlijnen. Mogelijk worden die voor pensioenfondsen van belang.

AI-geletterdheid

Vanaf 2 februari 2025 moeten organisaties die AI-systemen inzetten voldoende kennis in huis hebben over AI. Medewerkers moeten kennis hebben die aansluit bij hun technische kennis, ervaring, onderwijs en opleiding, de context waarin de AI-systemen worden gebruikt en hoe de systemen (groepen) personen kunnen raken.

Onaanvaardbaar risico

AI systemen met een onaanvaardbaar risico zijn sinds 2 februari 2025 verboden. Dat zijn systemen en toepassingen die de vrije keuze van mensen te veel beperken, die manipuleren of discrimineren. Denk aan systemen die worden gebruikt in of voor:

- ‘social scoring’ op basis van bepaald sociaal gedrag of persoonlijke kenmerken;
- ‘predictive policing’ om strafbare feiten bij mensen te beoordelen of te voorspellen;
- het creëren of (via scraping) uitbreiden van databanken voor gezichtsherkenning;
- manipuleren of misleiden van mensen;
- emotieherkenning in de werkomgeving en het onderwijs;
- biometrische identificatie op afstand voor rechtshandhaving. Hier zijn wel enkele uitzonderingen van toepassing;
- biometrische categorisering, waarbij mensen op basis van biometrische gegevens in bepaalde gevoelige categorieën worden ingedeeld.

Hoog risico

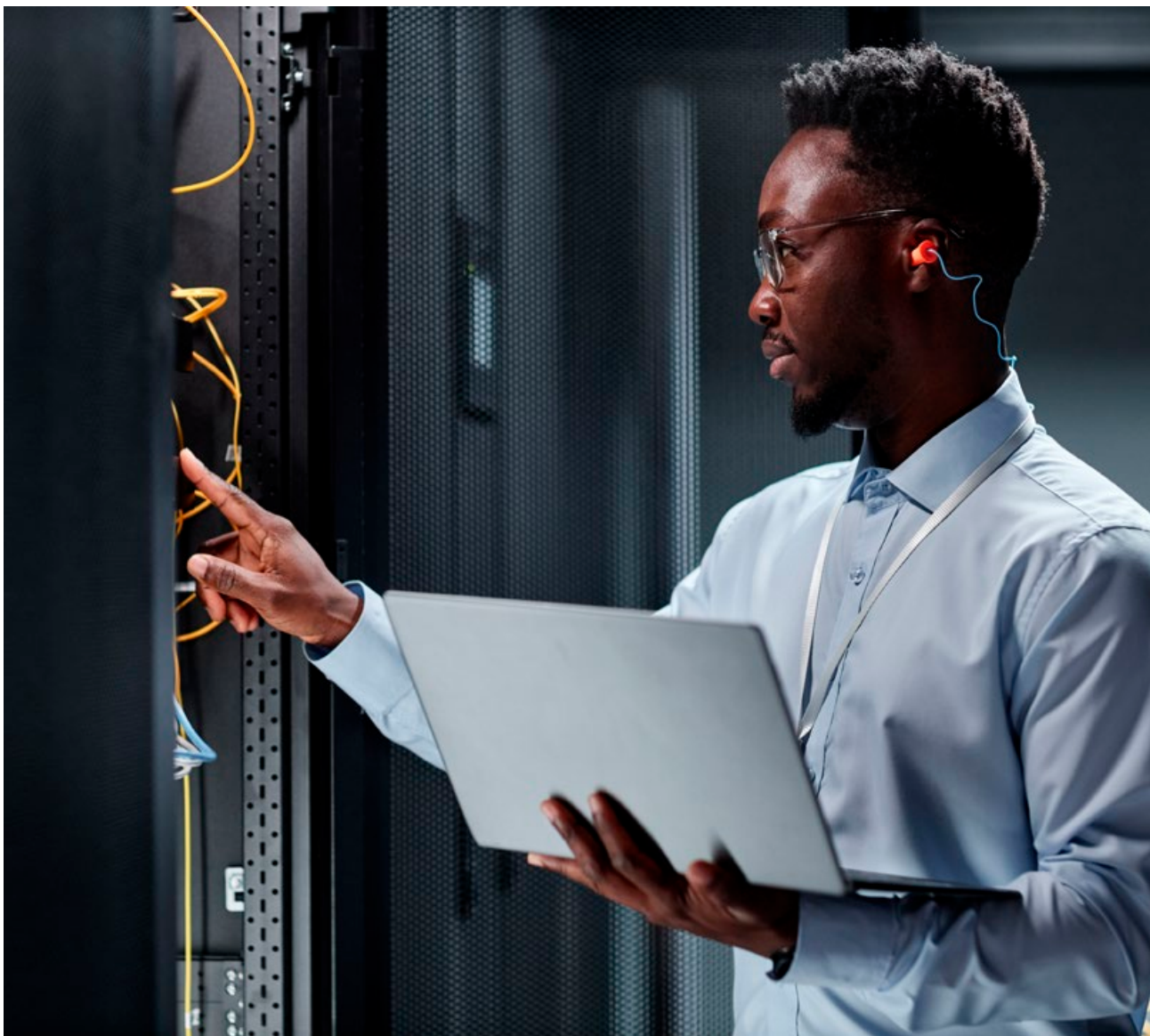
Voor AI systemen met een hoog risico gelden vanaf 2 augustus 2025 regels.

Een systeem met een hoog risico mag niet in de handel worden gebracht of gebruikt, als niet aan die regels wordt voldaan. Het gaat dan om regels over risicobeheer, de kwaliteit van de gebruikte data, technische documentatie en registratie, transparantie en menselijk toezicht. Overheden of uitvoerders van publieke taken moeten bij systemen met een hoog risico een ‘grondrechteneffectbeoordeling’ doen.

Systemen met een hoog risico zijn bijvoorbeeld systemen die worden gebruikt in of voor:

- onderwijs of beroepsopleiding, waarbij het systeem de toegang tot het onderwijs en de loop van iemands beroepsleven kan bepalen;
- werkgelegenheid, personeelsbeheer en toegang tot zelfstandige arbeid, onder andere vanwege de aanzienlijke risico's voor toekomstige carrièrekansen en het levensonderhoud van mensen. Bijvoorbeeld een AI-systeem dat automatisch cv's selecteert voor de volgende ronde in een wervingsprocedure;
- essentiële particuliere en openbare diensten. Bijvoorbeeld software die bepaalt wanneer iemand wel of geen uitkering of lening krijgt;
- rechtshandhaving, omdat dit afbreuk kan doen aan de grondrechten van mensen;

Europese standaarden geven verdere invulling aan hoe organisaties kunnen voldoen aan bepaalde regels voor AI-systemen met een hoog risico.

Vanaf 2 augustus 2027 gelden de regels ook voor hoog risico AI-systemen en -toepassingen:

- a) die zijn bedoeld om te worden gebruikt als veiligheidscomponent van een product of zelf een product zijn dat valt onder harmonisatiewetgeving van de Europese Unie op het gebied van bijvoorbeeld veiligheid van speelgoed, pleziervaartuigen en waterscooters, liften, motorvoertuigen, vliegtuigen;
- en
- b) waarvoor een conformiteitsbeoordeling door een derde partij moet worden uitgevoerd om het product in de handel te mogen brengen of te laten gebruiken.

Beperkt risico

Vanaf 2 augustus 2026 gelden transparantieplichtingen. Het gaat om AI-systemen die bedoeld zijn om met personen in contact te komen, zoals chatbots. En AI-systemen die zelf inhoud maken, zoals teksten en beeldmateriaal. Aanbieders of gebruikers van deze systemen moeten mensen erover informeren dat zij met AI te maken hebben.

Toezicht

Lidstaten moeten ten minste één anmeldende autoriteit en ten minste één markttoezichtsautoriteit instellen of aanwijzen als nationale bevoegde autoriteiten. Geadviseerd is om in Nederland de aanmelding onder te brengen bij het markttoezicht voor de financiële markt bij de AFM, DNB en de Autoriteit Persoonsgegevens.

Kort Nieuws

Vergunningsstelsel uitzendbureaus

Op 15 april 2025 heeft de Tweede Kamer het wetsvoorstel voor de 'Wet Toelating Terbeschikkingstelling Arbeidskrachten' (Wtta) aangenomen. Daarmee wordt een vergunningsstelsel ingevoerd voor uitzendbureaus. Op 1 januari 2027 zal de Wtta van kracht worden. Uitzendbureaus die voor die datum actief zijn kunnen gebruikmaken van een overgangsregeling en moeten zich tussen 1 november 2026 en 1 januari 2027 aanmelden bij het ministerie van SZW.

Vanaf 2028 zal de arbeidsinspectie gaan handhaven. Uitzendbureaus die zonder vergunning in Nederland opereren kunnen een boete opgelegd krijgen.

Schijnzelfstandigheid in rechtspraak

Over dit onderwerp zijn verschillende uitspraken gepubliceerd.

- Het gerechtshof Arnhem-Leeuwarden bepaalde op 22 mei 2024 (ECLI:NL:GHARL:2024:3494) in het volgende geval dat er geen sprake was van een arbeidsovereenkomst. De betrokkene was aanvankelijk in dienst van verschillende uitleenbedrijven die hem uitleenden aan een bedrijf, de inlener. Vanaf een bepaald moment liet hij zich als zelfstandige door een uitleenbedrijf uitlenen aan de inlener. Betrokkene vindt dat er ook in die periode sprake was van een arbeidsovereenkomst met de inlener en de uitleener. Omdat de inlener betrokkene nooit heeft betaald, kan er volgens het gerechtshof geen sprake zijn van een arbeidsovereenkomst. Omdat betrokkene zich als zelfstandige had ingeschreven bij de Kamer van Koophandel, namens zijn eenmanszaak

opdrachtovereenkomsten had getekend en hij als zelfstandig professional wist wat hij deed, vond het gerechtshof dat er ook geen arbeidsovereenkomst was met het uitleenbedrijf.

- De rechtbank Den Haag, sectie kanton, bepaalde op 27 februari 2025 (ECLI:NL:RBDHA:2025:6959) in een andere inleenzaak dat er geen sprake was van een arbeidsovereenkomst. Vennoten en werknemers van een uitleenbedrijf werkten voor een inlener, droegen bedrijfskleding van de inlener en moesten instructies van de inlener opvolgen, naast de eigen werknemers van de inlener. De inlener stuurde enkele werknemers van het uitleenbedrijf weg, omdat die niet functioneerden. Voor de rechter was dat geen reden om aan te nemen dat er een arbeidsovereenkomst was van werknemers van het uitleenbedrijf met de inlener, omdat het dragen van bedrijfskleding en het geven van instructie onderdeel waren van de overeenkomst met het uitleenbedrijf. Dat het uitleenbedrijf geen andere bedrijven mocht inschakelen deed daar niets aan af. Bovendien kon het uitleenbedrijf ook met andere bedrijven gelijke overeenkomsten sluiten.
- Rechtbank Noord-Nederland bepaalde op 18 maart 2025 (ECLI:NL:RBNNE:2025:1045) dat de belastingdienst terecht had geoordeeld dat er sprake was van een arbeidsovereenkomst in het volgende geval. In de overeenkomst tussen het bedrijf en de persoon was opgenomen dat de persoon bezorgingsdiensten zou uitvoeren en dat partijen niet de bedoeling hadden een arbeidsovereenkomst te sluiten en dat er geen sprake was van een arbeidsovereenkomst.

De belastingdienst en de rechter keken echter niet slechts naar de inhoud van de overeenkomst, maar vooral naar de uitvoering daarvan. De werkzaamheden waren ingebed in de organisatie van het bedrijf, de persoon moest aan een vaste groep klanten op vooraf bepaalde tijdstippen producten bezorgen, werd daarvoor ingeroosterd en kon zich slechts laten vervangen door een bepaalde groep werknemers van het bedrijf.

EIOPA en de liquiditeit van pensioenfondsen

Op 7 april 2025 heeft de Europese financiële toezichthouder op verzekeraars en pensioenfondsen, EIOPA, een onderzoek gestart naar de kwetsbaarheid van liquiditeiten van pensioenfondsen. Dat vindt plaats onder pensioenfondsen met een vermogen van meer dan €600 miljoen, die samen in een lidstaat tenminste 60% van de pensioenen uitvoeren en gebruikmaken van derivaten.

Reden hiervoor is de dalende rentecurve. De oorzaken daarvan zijn de aanhoudende wereldwijde spanningen en de verslechterde economische vooruitzichten.

Op 11 juli 2025 dienen de pensioenfondsen het onderzoek te hebben afgerond en ingeleverd bij de nationale toezichthouder. Medio december 2025 verwacht EIOPA de resultaten te publiceren.

EIOPA en risico’s voor aanvullende pensioenen

EIOPA geeft in het kwartaaloverzicht aan dat macro-economische risico’s over het afgelopen kwartaal gelijk zijn gebleven, maar naar verwachting zullen toenemen. Het rendementsrisico was het afgelopen kwartaal hoog en blijft hoog volgens EIOPA. Hoewel het liquiditeitsrisico het afgelopen kwartaal gemiddeld verhoogd was, verwacht EIOPA hierin geen wijziging.

Risks	Level	Trend (Past 3 months)	Outlook (Next 12 months)
Macro risks			
Credit risks			
Market & asset return risk			
Liquidity risks			
Reserve & funding risks (DB schemes)			
Concentration risks			
ESG related risks			
Digitalisation & cyber risks			

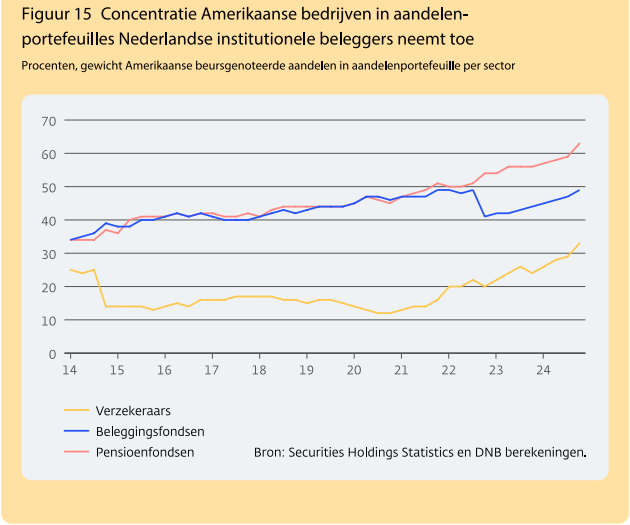
Tarieven eenmalige handelingen DNB

De tarieven voor eenmalige handelingen van DNB zijn sinds 2012 niet geïndexeerd. Indien de kosten voor die handelingen hoger zijn dan het tarief, wordt het meerdere ten laste gebracht van het doorlopend toezicht. Daarom zijn de aangepaste tarieven van 15 mei tot 11 juni 2025 ter consultatie voorgelegd.

Onderdeel PW.D1	Behandeling aanvraag vergunning Pensioenwet	
PW.D1.01	Artikel 112a van de Pensioenwet (uitoefening van het bedrijf van algemeen pensioenfonds	€ 37.400

DNB en financiële stabiliteit voorjaar 2025

Volgens DNB in ‘Overzicht Financiële Stabiliteit Voorjaar 2025’ nemen de risico’s voor de Nederlandse financiële stabiliteit toe door geopolitieke spanningen en een gefragmenteerde wereldeconomie. Pensioenfondsen zijn goed bestand tegen forse rentestijgingen. Ze zijn afhankelijk van Europese repo markten, maar die zijn goed in staat om in de grotere liquiditeitsbehoefte te voorzien. Pensioenfondsen beschikken over solide buffers, maar zijn gevoelig voor volatiliteit op de financiële markten. Dat komt deels doordat ze meer in Amerikaanse techbedrijven zijn gaan beleggen.

Aftrek pensioen Boon-Van Loon gelijk aan verevening

In verband met een echtscheiding in 1992, betaalt een belastingplichtige als verrekening van pensioen, een deel van zijn pensioen aan zijn voormalige echtgenote. Dat deel trok hij af van zijn fiscaal inkomen als uitgave voor onderhoudskosten, persoonsgebonden aftrek.

Vanaf het belastingjaar 2020 heeft de wetgever het tarief waartegen die aftrek in mindering kon worden gebracht verlaagd naar 46% (2020) en 43% (2021). Dat tarief was lager dan dat waartegen het volledige pensioen werd belast.

De belastingplichtige pensioengerechtigde vond dit op grond van Europees recht een niet toegestaan onderscheid in vergelijking met de situatie van directe uitbetaling door een pensioenuitvoerder op basis van de Wet verevening pensioenrechten (WVP). Hij maakte op die grond bezwaar tegen de aanslag.

De belastinginspecteur wees dat bezwaar af. De rechtbank volgde de inspecteur in het beroep.

Hoger beroep

Maar in hoger beroep volgde het gerechtshof Den Haag op 13 mei 2025 (ECLI:NL:GHDHA:2025:861) de pensioengerechtigde.

Het gerechtshof erkent dat er een verschil in regime is tussen verrekening op grond van het arrest Boon-Van Loon en directe uitbetaling op grond van de WVP. Maar op grond van Europese rechtspraak moet gekeken worden naar voorwerp en doel van beide maatregelen.

Het gerechtshof vindt dat uit diverse kamerstukken blijkt dat volgens de wetgever zowel Boon-Van Loon als de WVP ertoe strekken pensioenrechten te verdelen. Ook blijkt uit kamerstukken dat de wetgever bij de fiscale behandeling van

Boon-Van Loon uitkeringen het verzorgingsrechtelijke aspect voorop heeft gesteld en daarbij een integrale aftrek hoort van uitkeringen die de pensioengerechtigde aan zijn ex-echtgenote doet. Het verschil in regime doet daarom volgens het gerechtshof niet ter zake, zodat het gerechtshof de pensioengerechtigde alsnog in het gelijk stelde.

Voorstel Zelfstandigenwet

In het vorige nummer van Pensioenitems gingen wij in op de aankondiging van de Tweede Kamerleden Aartsen (VVD), Vijlbrief (D66), Inge van Dijk (CDA) en Flach (SGP) dat zij met een initiatiefvoorstel zouden komen voor de Zelfstandigenwet. Het voorstel ligt van 25 mei tot 23 juni 2025 ter consultatie voor.

Hierin wordt het volgende geregeld.

Van zelfstandig ondernemerschap is sprake indien de werkende:

- a. arbeid verricht voor eigen rekening en risico;
- b. een deugdelijke administratie voert;
- c. zich in het economisch verkeer als zelfstandig ondernemer gedraagt;
- d. een adequate voorziening heeft getroffen tegen het risico van arbeidsongeschiktheid; en
- e. voorzien heeft in een proportionele bijdrage voor een voorziening bij pensionering.

De werkende moet jegens de werkverstrekker onderbouwen dat sprake is van zelfstandig ondernemerschap.

Er wordt een Commissie Beoordeling Toetsingskader Zelfstandigenwet ingesteld. Deze doet uitspraak over welke kwalificatie een overeenkomst heeft. Dat kan op verzoek van de werkende, de werkverstrekker en of beide partijen. De uitspraak van de commissie is bindend, tenzij de werkende of de werkverstrekker binnen 8 weken de rechter om een beslissing vraagt.

Het UWV, de Belastingdienst en de Arbeidsinspectie volgen de uitspraak van de commissie.

Daarnaast wordt bepaald dat er geen sprake is van verrichten van arbeid in dienst van een werkgever indien:

- a. sprake is van zelfstandig ondernemerschap als bedoeld in de Zelfstandigenwet;
- b. geen sprake is van hiërarchische controle;
- c. sprake is van de vrijheid van organisatie van werk;
- d. sprake is van de vrijheid van organisatie van de werktijd; en
- e. de partijen de bedoeling hebben om anders dan op grond van arbeidsovereenkomst arbeid te verrichten.

Deze bepaling geldt pas na 6 maanden voor overeenkomsten die van kracht waren op het moment dat de Zelfstandigenwet ingaat.

Handreikingen digitale communicatie

De AFM heeft in het rapport 'Uitdagingen en kansen bij digitale verstrekking van pensioeninformatie' vijf handreikingen gegeven bij digitale verstrekking van wettelijk voorgeschreven communicatie:

1. Bedien iedere deelnemer via zijn eigen voorkeurs- of standaardkanaal. Als de deelnemer voor een bepaalde manier van verstrekken heeft gekozen, moet de pensioenuitvoerder deze manier volgen.
2. Controleer e-mailadressen vooraf en zorg voor een 'bounce-functionaliiteit'. Pensioenuitvoerders kunnen de e-mailadressen voor verstrekking controleren, bijvoorbeeld een check op zakelijke e-mailadressen bij gewezen deelnemers en gepensioneerden. Als een mail niet aankomt (bouncet), dient de pensioenuitvoerder dat te registreren en de informatie op een andere manier aan de deelnemer te verstrekken (bijvoorbeeld via de post).
3. Zorg dat digitale informatie iedereen tijdig bereikt en dat informatie beschikbaar blijft. Als een pensioenuitvoerder de informatie kort voor de wettelijke deadline verstrekt en een bounce krijgt bij een deelnemer, weet de pensioenuitvoerder dan zeker dat die de informatie daarna tijdig via een alternatieve wijze kan verstrekken?
4. Meet het inlog- en klikgedrag, bijvoorbeeld van notificaties en in de 'Mijn Omgeving' van de deelnemer. Activeer deelnemers ook om notificaties te openen. Een van de voordelen van digitale communicatie is dat de pensioenuitvoerder van alles kan meten. Doe dat dan ook, maar let hier wel op de privacyregels.
5. Bespreek als bestuur periodiek het bereik van de communicatie en verbeter dat voortdurend. Een goed beleid, procedures en meetbare doelstellingen zijn belangrijk voor verbetering en het waarborgen van digitale informatieverstrekking.

Btw-vrijstelling pensioenfondsen

De vraag of pensioenfondsen een btw-vrijstelling kunnen toepassen op ingekochte beheerdiensten (vermogensbeheer en administratiediensten) houdt de gemoederen reeds jaren bezig. Op grond van artikel 11, eerste lid, onderdeel i, ten 3° van de Wet op de omzetbelasting 1968 is namelijk het beheer van door beleggingsfondsen en beleggingsmaatschappijen ter collectieve belegging bijeengebrachte vermogens vrijgesteld van omzetbelasting.

Volgens de Hoge Raad valt het beheer van het vermogen van een pensioenfonds niet onder deze vrijstelling, omdat een pensioenfonds niet aangemerkt kan worden als een 'door een beleggingsfonds of beleggingsmaatschappij ter collectieve belegging bijeengebracht vermogen'. Een pensioenfonds is volgens de Hoge Raad niet een dergelijk beleggingsfonds, omdat de deelnemers van de pensioenregeling niet een vergelijkbaar beleggingsrisico lopen als en houder van rechten van deelneming van een instelling voor collectieve belegging in effecten (icbe).

Het gerechtshof Den Haag (ECLI:NL:GHDHA:2025:747) oordeelde recent dat het bedrijfstakpensioenfonds in casu niet kwalificeert als een 'ter collectieve belegging bijeengebracht vermogen' omdat de pensioendeelnemers van het pensioenfonds niet het beleggingsrisico dragen op een manier die vergelijkbaar is met deelnemers van een instelling voor collectieve belegging in effecten (icbe). De pensioenuitkeringen waren in casu voornamelijk gebaseerd op het aantal dienstjaren en het gemiddelde salaris en niet direct afhankelijk van de beleggingsresultaten. In casu was de pensioenregeling namelijk vormgegeven door middel van een middelloonregeling en gebaseerd op een uitkeringsovereenkomst. Het hof oordeelt onder meer dat de door het pensioenfonds behaalde beleggingsresultaten weliswaar van enige invloed zijn op het opbouwpercentage, de pensioenaanspraak en de -uitkering,

maar dat die invloed niet dusdanig is dat deze vergelijkbaar is met een icbe. Doordat het hof van oordeel is dat het pensioenfonds geen 'ter collectieve belegging bijeengebracht vermogen' is, zijn de ingekochte vermogensbeheerdiensten dan ook niet vrijgesteld van omzetbelasting.

Besluit opheffen fiscale knelpunten bij invaren pensioenen

In navolging op de Kamerbrief van 18 december 2024 (zie hiervoor nader Pensioenitems 2025, nr. 1) is op 14 april 2025 het ‘Besluit opheffen fiscale knelpunten bij invaren pensioenen’ gepubliceerd. Uit de brief van 18 december 2024 volgde namelijk dat in de uitvoeringspraktijk enkele technische fiscale knelpunten waren geconstateerd bij ingegane overbruggingspensioenen, prepensioenen en wezenpensioenen.

Hoewel de civiele wetgeving (waaronder de Pensioenwet) sinds de inwerkingtreding van de Wtp reeds voorzag in het eerbiedigen van ingegane prepensioenen en tijdelijke overbruggingspensioenen bij invaren, werd pas bij het opstellen van de invaarplannen door pensioenfondsen en het beoordelen van pensioenreglementen door de Belastingdienst ontdekt dat het fiscale overgangsrecht niet aansluit bij het civiele overgangsrecht. Voor pensioenen die per 1 januari 2025 zijn ingevaren, en waar deze knelpunten spelen, leidt dit ertoe dat deze niet langer voldoen aan het fiscale kader voor pensioenen.

Aangezien dit onwenselijke gevolgen heeft, zorgt dit goedkeurende beleidsbesluit ervoor dat de fiscale regelgeving (weer) aansluit bij de civiele wetgeving. Met dit besluit wordt namelijk beoogd de geconstateerde fiscale knelpunten weg te nemen. Dit beleidsbesluit bevat daarom een aantal goedkeuringen vooruitlopend op wetgeving waarmee deze knelpunten worden weggenomen:

1. Voor prepensioenen die zijn ingegaan vóór het tijdstip van invaren, wordt goedgekeurd dat deze pensioenen ook na invaren gerespecteerd kunnen blijven zoals reeds in de Pensioenwet is geregeld.
2. Ingegane overbruggingspensioenen hoeven niet te worden omgezet in een levenslang ouderdomspensioen.

3. Aanspraken op wezenpensioenen die zijn opgebouwd of waarvan de uitkeringen zijn ingegaan vóór het tijdstip van invaren, mogen uitkeren tot de leeftijd van 30 jaar.

Het besluit is op 24 april 2025 inwerking getreden en werkt terug tot 1 januari 2025. Deze terugwerkende kracht is nodig om de knelpunten weg te nemen van de drie pensioenfondsen die zijn ingevaren per 1 januari 2025, zodat de pensioenregelingen van de deelnemers voldoen aan het fiscale kader voor pensioenen. Dit besluit vervalt met ingang van 1 januari 2026 omdat de in dit besluit opgenomen goedkeuringen dan in de wetgeving opgenomen worden.

Wijzigingsbesluit toegang UBO-registers voor bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak

Op 22 november 2022 heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ EU) een uitspraak gedaan over het Luxemburgse UBO-register. Deze uitspraak verklaarde artikel 30, vijfde lid, onderdeel c, van de Europese anti-witwasrichtlijn ongeldig, wat gevolgen had voor de publieke toegang tot informatie over uiteindelijk belanghebbenden (UBO's) van vennootschappen en trusts. Naar aanleiding van deze uitspraak is de Nederlandse wetgeving aangepast door middel van de Wijzigingswet beperking toegang UBO-registers. Hierdoor is toegang tot de UBO-registers nu beperkt tot specifieke groepen.

Het ‘Wijzigingsbesluit toegang UBO-registers’ is opgesteld om aangewezen bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak toegang te geven tot de UBO-registers. Dit is noodzakelijk voor de uitoefening van hun taken en bevoegdheden zoals vastgelegd in de wet of verordeningen. De toegang tot deze registers is essentieel voor het verbeteren van de transparantie en controleerbaarheid van juridische entiteiten, wat bijdraagt aan het voorkomen van fraude en

witwassen. Het besluit is een reactie op de behoefte aan meer transparantie en controle binnen de financiële sector en juridische entiteiten.

Bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak krijgen toegang tot informatie over uiteindelijk belanghebbenden van vennootschappen en andere juridische entiteiten. Dit omvat gegevens zoals naam, geboortedatum, nationaliteit, woonplaats en de aard en omvang van het economische belang. De toegang wordt ook uitgebreid tot informatie over uiteindelijk belanghebbenden van trusts en soortgelijke juridische constructies. Dit is van belang voor de uitvoering van taken die verband houden met toezicht en handhaving.

Tegelijkertijd worden er technische aanpassingen doorgevoerd om de toegang tot de UBO-registers te vergemakkelijken en te waarborgen dat de gegevens veilig en efficiënt kunnen worden geraadpleegd.

Het besluit treedt in werking na publicatie in het Staatsblad en is van toepassing op alle aangewezen bestuursorganen en rechtspersonen met een overheidstaak.

Sector in beeld pensioenen 2025

Met het sectorbeeld deelt de AFM belangrijke inzichten die pensioenuitvoerders en sociale partners kunnen helpen bij hun keuzes. De peildatum voor het sectorbeeld is 31 december 2023.

De AFM vindt het belangrijk dat deelnemers en hun partners goed erop worden gewezen dat het partnerpensioen bij einde deelneming lager wordt. Als elders geen partnerpensioen wordt verzekerd, is er een groot risico op inkomensterugval bij overlijden. Dat speelt nog meer na overgang op de Wet toekomst pensioenen, omdat het partnerpensioen voor deelnemers dan op risicobasis is, en vervalt bij einde deelneming.

Sinds 2021 is het aantal pensioenuitvoerders met een gepubliceerd correctie- of herzieningenbeleid gestegen van 37% naar 90%. Verder meldt de AFM dat een derde van de klachten in 2023 betrekking had op de overgang naar de Wet toekomst pensioenen en de informatie aan deelnemers hierover.

De AFM wijst erop dat de bedragen die worden getoond in verband met de overgang naar de Wet toekomst pensioenen geduid en verklaard moeten worden, om onrealistische verwachtingen te voorkomen.

Digital Operational Resilience Act (DORA)

Vanaf 17 januari 2025 moeten pensioenfondsen de DORA naleven. Op 28 mei 2025 deelde DNB de resultaten uit de eerste sectorbrede uitvraag en gesprekken.

65% van de pensioenuitvoerders geeft aan 70% te hebben gerealiseerd van de inspanningen om aan DORA te voldoen. 5% heeft minder dan de helft van het implementatieplan voltooid.

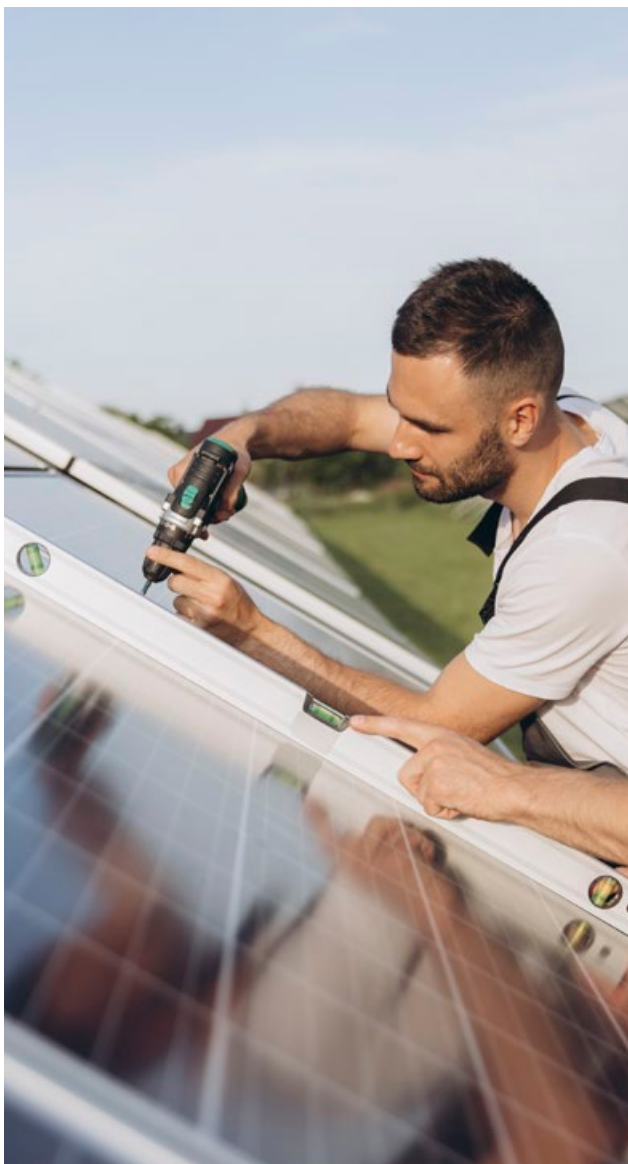
DNB geeft aan dat zolang de technische standaarden van DORA nog niet formeel zijn vastgesteld, DNB op de naleving daarvan niet zal handhaven.

55% van de pensioenuitvoerders die DORA nog niet volledig hebben geïmplementeerd verwacht daar 6 tot 12 maanden voor nodig te hebben. Bij 20% van de pensioenuitvoerders die DORA nog niet volledig hebben geïmplementeerd, heeft het bestuur de risico's niet geaccepteerd. DNB schrijft het belangrijk te vinden dat dit alsnog gebeurt.

Van de pensioenuitvoerders heeft 95% het uitbestedingsbeleid geactualiseerd, maar slechts 34% rapporteert dat zij de ICT-contracten voor kritieke en belangrijke functies hebben aangepast aan DORA.

De aandacht voor DORA is onverminderd hoog, maar pensioenuitvoerders verwachten de rest van 2025 nodig te hebben voor de implementatie.

Zwaar werk

Vroegpensioen voor zwaar werk is een afspraak in het Pensioenakkoord uit 2019. Kabinet en sociale partners monitoren de afspraken jaarlijks en om de 3 jaar is er een ijkmoment om te bepalen of ze op de goede weg zijn. Bij 15.000 werknemers met een zwaar beroep die vroegpensioen gebruiken, spreken kabinet en sociale partners over oorzaken, de gerichtheid en bijsturen.

Om vakbonden en werkgevers te ondersteunen bij het maken van afspraken over vroegpensioen, start TNO het 'Expertisecentrum Zwaar Werk'. Wat zwaar werk is, wordt per sector bepaald en in de cao vastgelegd. TNO beoordeelt het proces dat sociale partners hebben gevolgd en geeft daar advies over. Bij de bepaling van wat zwaar werk is, kijken sociale partners naar de werktijden, de werkomstandigheden en naar zowel de psychosociale belasting, als de fysieke en cognitieve belasting.

Eigendom van vermogen voor pensioen?

Bij de overgang naar de Wet toekomst pensioenen is de verdeling van het vermogen voor pensioen van groot belang.

Bij een fusie tussen twee levensverzekeraars verviel een vermogen, dat apart bestemd was ('beklemd was') voor pensioenen van verzekerden en pensioengerechtigden.

De verzekerden en pensioengerechtigden vorderden in eerste instantie bij de rechtbank en in hoger beroep primair dat een fusie tussen twee verzekeraars ongedaan zou worden gemaakt. Subsidiair vorderden zij het eigendomsrecht op het vermogen dat de levensverzekeraar aanhield voor hun pensioen.

Het Gerechtshof Den Haag heeft op 9 april 2024 (ECLI:NL:GHDHA:2024:490) bepaald dat de verzekerden en pensioengerechtigden geen eigendomsrechten hebben op het vermogen dat voor hun pensioen op de balans

van een levensverzekeraar staat. De verzekerden en pensioengerechtigden zijn onder andere tegen deze bepaling van het gerechtshof in cassatie gegaan.

De procureur generaal oordeelt in zijn advies aan de Hoge Raad van 16 mei 2025 (ECLI:NL:PHR:2025:557) dat de verzekerden en pensioengerechtigden niet uitleggen waarom deze bepaling van het gerechtshof onjuist of onbegrijpelijk is, zodat hij adviseert deze bepaling van het gerechtshof in stand te laten.

Adreswijziging buitenland

Communicatie met de pensioengerechtigden is noodzakelijk om pensioenen uit te keren en daarbij zijn adresgegevens onontbeerlijk. Dat geldt ook voor de communicatie over pensioen met deelnemers en gewezen deelnemers. Om adresgegevens in het buitenland beter te kunnen achterhalen, kunnen personen die verhuizen en in het buitenland wonen, hun adreswijziging doorgeven op een portal van de Nederlandse overheid. Meer informatie kunnen ze vinden op '<https://rmi-portal.rvig.nl/nl/myaddress>'.

Hun adres wordt dan verwerkt in de Basisregistratie Personen, in het deel 'Registratie Niet-ingezetenen'.

Daarvoor is wel DigiD nodig.

